

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. május 21.

ROMÁN NYELV

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

ÁLTALÁNOS ÚTMUTATÓ

A Javítási-értékelési útmutatóban megadott megoldásokon kívül bármely jó megoldás elfogadható.

Minden jó megoldás egy pontot ér, a rossz megoldás 0 pont.

Félpont és többletpont nem adható.

A feladatok értékelésére a szürke mező szolgál. Ebben jelölje a helytelen megoldást mindig nullával, a helyest pedig egyessel.

Példa:

11.	0	helytelen
12.	1	helyes

A pontszámok összesítése a külön lapon található összesítő táblázatban történik.

A vizsgán összesen 150 pont szereshető. Az egyes vizsgarészek arányát a vizsgaleírás szabályozza, ennek alapján meghatározott az egyes vizsgarészekben/vizsgaösszetevőkben a vizsgapontok száma.

Vizsgarész/Összetevő	Vizsgapont
Olvasott szöveg értése	33
Nyelvhelyesség	18
Hallott szöveg értése	33
Íráskészség	33
<i>Írásbeli összesen</i>	<i>117</i>
<i>Szóbeli</i>	<i>33</i>
<i>Összesen</i>	150

Azoknál az összetevőknél, ahol a feladatpontok nem egyeznek meg a vizsgapontokkal átszámítási táblázatot mellékelünk a megoldásoknál!

I. OLVASOTT SZÖVEG ÉRTÉSE
Részletes útmutató**1. feladat**

1. Mai ales în zonele împădurite.
2. Lemnul era principalul material de construcție.
3. Meșterii dulgheri cutreierau multe păduri pentru a alege copacii potriviți pentru construcție.
4. Din lemnele mai moi se făcea șindrila.
5. Din nuiele împletite, lipite cu lut și fixate în "furci", niște stâlpi din lemn masiv.
6. În zonele muntoase acoperișul era înalt și abrupt.
7. În Muntenia și Oltenia, casele se construiau puțin înălțate, pe o temelie de piatră.
8. În zonele bogate în lemn.
9. Fiindcă în acestea iernau turmele de oi sau vitele.
10. Spațiul necesar pentru furajele din timpul iernii ale animalelor.
11. Vor putea cunoaște în acest fel și condițiile naturale și sociale în care au trăit locuitorii caselor respective.
12. În muzee ale satului.

2. feladat

13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.
F	A	F	F	A	A	F	A	F

3. feladat.

22. vedea
23. laptele
24. răspunse
25. hârtiei albe
26. netedă
27. culoarea albă
28. moale și afânată
29. ca un iepure
30. de mătăsoasă
31. ca zăpada
32. este rece
33. culoarea albă a laptelui

II. NYELVHELYESSÉG

A helyesírási hibával leírt szavak nem fogadhatók el. Minden feladatban csak egy megoldás értékelhető. Variációk megadásakor nem jár pont, még akkor sem, ha közöttük van a jó megoldás.

1. feladat

1.	A dintre	B la	C în	<u>D din</u>
2.	A de	<u>B prin</u>	C cu	D la
3.	A deasupra	B pe	C în fața	<u>D de</u>
4.	A din	B deasupra	C de la	<u>D în</u>
5.	A prin	<u>B de la</u>	C din	D prin
6.	A în	<u>B dintre</u>	C pe	D fără
7.	<u>A fără</u>	B prin	C din	D pe
8.	A pe	B la	<u>C în</u>	D cu

2. feladat

0. se desfășoară
9. consemnează
10. împlinindu-se
11. participa
12. au ridicat
13. se numără
14. au în vedere
15. oferind
16. fiind
17. s-au desfășurat
18. pot urmări

3. feladat

19. a mers
20. piață
21. a aflat
22. valoare
23. vesel
24. el
25. spuse
26. înșelăm
27. aleargă
28. iau
29. banditul
30. terminat

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez a pontszám lesz a dolgozatpont (legfeljebb 30 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok hány vizsgapontot érnek.

Dolgozatpont	Vizsgapont
30	18
29	17
28	17
27	16
26	16
25	15
24	14
23	14
22	13
21	13
20	12
19	11
18	11
17	10
16	10

Dolgozatpont	Vizsgapont
15	9
14	8
13	8
12	7
11	7
10	6
9	5
8	5
7	4
6	4
5	3
4	2
3	2
2	1
1	1

III. HALLOTT SZÖVEG ÉRTÉSE

Részletes útmutató

1. feladat

Sănătoasă tun la 127 de ani

Cruz Hernandez s-a născut la 3 mai 1878, în San Salvador și, în ciuda vârstei "matusalemice", este sănătoasă și conștientă. Autoritățile din micul stat sud-american au demarat procedurile pentru ca bătrâna să fie înregistrată în Cartea Recordurilor drept cea mai în vârstă persoană din istorie.

Care e secretul unei vieți atât de lungi? "Multă muncă și mâncare bună. Două ouă, o bere, carne de căprioară și o cafea tare" povestește chiar Cruz Hernandez.

Bătrâna, care întreaga viață a fost moașă în orașelul San Augustin, s-a pensionat în urmă cu 27 de ani, după ce a împlinit un secol de viață. Femeia gătește și acum, rudele ei declarând că face o mâncare foarte bună.

Cruz Hernandez a născut 13 copii, are 60 de nepoți, 80 de strănepoți și 25 de străstrănepoți. Bătrâna își petrece serile în fața televizorului într-o casuță din San Augustin, împreună cu nepoata Maria, în vârstă de 55 de ani.

Chiar dacă stă într-un cărucior cu roțile, Cruz susține că face acest lucru numai pentru că picioarele îi sunt prea slăbite pentru a mai putea merge. În rest, bătrâna spune că se simte foarte bine și că nu ține minte să fi fost vreodată bolnavă mai mult de câteva zile. Ea crede că a ajuns la această vârstă pentru că nu s-a supărat niciodată și nu și-a bătut capul cu evenimente neimportante.

Autoritățile salvadoriene au anunțat că bătrâna are documente originale care îi dovedesc vârsta și au cerut reprezentanților Cărții Recordurilor să trimită un membru în San Augustin pentru a omologa recordul de longevitate al femeii. În cazul acesta, Cruz Hernandez ar deveni, cu acte în regulă, cea mai în vârstă persoană din istoria omenirii.

1. la 3 mai 1878, în San Salvador.
2. Să fie înregistrată în Cartea Recordurilor.
3. Multă muncă și mâncare bună.
4. S-a pensionat în urmă cu 27 de ani.
5. 13 copii, 60 de nepoți, 80 de strănepoți și 25 de străstrănepoți.
6. Pentru că picioarele îi sunt prea slăbite.
7. Nu era bolnavă mai mult de câteva zile.
8. Nu s-a supărat niciodată și nu și-a bătut capul cu evenimente neimportante.
9. Cea mai în vârstă persoană din istoria omenirii.

2. feladat

Esperanto este o limbă internațională neutră, concepută în anul 1887 de medicul polonez L. Zamenhof care, preocupat încă din copilărie de această problemă, a observat cum copiii celor patru naționalități din regiunea sa nu se puteau juca împreună din pricina dificultăților de limbă.

Fiu al unui profesor de limbi străine, care cunoștea 11 dintre acestea, Zamenhof a gândit și a propus o limbă neutră, internațională, care cuprinde un număr restrâns de reguli, limbă prin care se pot comunica orice idei.

Esperanto a evoluat și funcționează ca și limbile naturale și poate fi învățată mult mai ușor decât oricare altă limbă străină, datorită structurii ei simple și logice.

Există astăzi în lume peste 70 de edituri, care tipăresc în limba esperanto, circulă peste 1200 de periodice, câteva zeci de posturi de radio emit periodic în această limbă, la tot mai multe congrese. Asociația Mondială de Esperanto (U.E.A.), a cărei revistă intitulată "Esperanto" este citită în peste 100 de țări, și Asociația Mondială de Esperanto a Tineretului (T.E.J.O.), care publică revista "Kontakto", citită în zeci de țări, au legături de colaborare cu UNESCO.

Sunt foarte cunoscute festivalurile internaționale de teatru de păpuși în esperanto la care participă copii din întreaga lume, care vorbesc și se înțeleg între ei prin această limbă pe

cât de ușoară, pe atât de frumoasă. În fiecare an, are loc după Congresul Mondial de Esperanto un congres mondial al copiilor, iar în cursul unui an se organizează în diverse țări alte circa 20 de manifestări prietenești cu caracter cultural-artistic, sportiv etc. pentru copiii de diferite vârste, începând cu preșcolari și până la adolescenți.

- 10. F
- 11. A
- 12. F
- 13. F
- 14. A
- 15. F
- 16. A
- 17. F

3. feladat

Un bătrân și trei feciori

Un bătrân, gârbovit și fără putere, se apucase să sădească un pom în grădină. Săpase groapa, potrivise în ea pomișorul și-i bătătorise pământul la rădăcină. Când colo, iată că se opresc lângă gard trei feciori.

– Asta-i bună, moșule! zise unul dintre ei. Ce te ostenești degeaba? Măine, poimăine mori. Până să rodească pomul pe care-l sădești, dumneata, moșule, ești oale și ulcele. Câți ani crezi că ai să mai trăiești? N-o să mai apuci a gusta din rodul muncii dumitale!

– Măi flăcăi, slabă minte mai aveți! le răspunse moșul. Eu, când sădesc acest pom, nu mă gândesc la mine. Știu eu bine că nu mai am de trăit până să gust din roadele lui. Dar gândul meu a zburat la nepoții mei, care mă vor pomeni când vor mânca din roadele muncii mele. Învățați dar, feciorii moșului, că nu trebuie să trăim pe lumea asta numai pentru noi, ci și pentru urmașii noștri.

- 18. Un bătrân, gârbovit și fără putere, se apucase să sădească **un pom în grădină**.
- 19. Iată că se opresc lângă gard **trei feciori**.
- 20. Ce te ostenești **degeaba**?
- 21. Câți ani crezi că ai să **mai trăiești**?
- 22. N-o să mai apuci a gusta din rodul **muncii dumitale!**
- 23. Eu, când sădesc acest pom, nu mă gândesc **la mine**.
- 24. Dar gândul meu a zburat la **nepoții mei**.
- 25. Învățați dar, feciorii moșului, că nu trebuie să trăim pe lumea asta numai pentru noi, ci și **pentru urmașii noștri**.

Átszámítási táblázat

Összesítse a javítás végén az egyes feladatokban elért pontszámokat! Ez a pontszám lesz a dolgozatpont (legfeljebb 25 pont). A következő táblázat segítségével határozhatja meg, hogy az elért dolgozatpontok hány vizsgapontot érnek.

Dolgozatpont	Vizsgapont
25	33
24	32
23	30
22	29
21	28
20	26
19	25
18	24
17	22
16	21
15	20
14	18
13	17

Dolgozatpont	Vizsgapont
12	16
11	15
10	13
9	12
8	11
7	9
6	8
5	7
4	5
3	4
2	3
1	1

IV. ÍRÁSKÉSZSÉG

Az írásfeladatok értékelése központilag kidolgozott analitikus skálák segítségével történik. Ez az eljárás meghatározott értékelési szempontokon, valamint az egyes szempontokhoz tartozó szintleírásokon alapul. Minden írásbeli munkát ezen szempontok segítségével kell értékelni oly módon, hogy a dolgozatot minden egyes értékelési szempontnál újra kell olvasni.

Az eljárás további sajátossága, hogy a szintleírások a nyelvi teljesítményt értékelő szempontoknál nem tartalmaznak hibaszámokra vonatkozó utalásokat, valamint nem osztályozzák előre az egyes hibatípusokat a hibák súlyossága alapján. Ennek oka az, hogy az egyes nyelvi hibák súlyosságát (értelemzavaró vagy nem értelemzavaró hiba) csak az adott szövegkörnyezet figyelembevételével lehet megállapítani.

A középszinten az írásbeli vizsga minden része a lépcsőzetesség elve alapján épül fel, azaz a feladatok fokozatosan nehezednek. Ez a progresszió az íráskészséget mérő vizsgarészben az értékelési skálákban is megjelenik. Az első, könnyebb feladat skálája inkább az A2 szinthez igazodik, így jóval toleránsabb, mint a második feladathoz tartozó skála, amely a B1 szinten alapul.

A javítás alapelvei

1. A dolgozatot akkor is értékelni kell, ha a vizsgázó eltér a megadott szöveghossztól.
2. Félpontok és jutalompontok nem adhatók.
3. Az ismétlődő nyelvhelyességi hibákat csak egyszer kell az értékelésnél figyelembe venni.
4. Az adott szinten bizonyos lexikai egységek és nyelvtani struktúrák produktív használata nem várható el a vizsgázótól. Az ilyen típusú hibákat az értékelésnél nem kell figyelembe venni.

Első feladat**Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:**

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom és szöveghossz	5 pont
Nyelvhelyesség	5 pont
Összesen	10 pont

Amennyiben a dolgozat valamelyik szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése***Tartalom és szöveghossz***

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- megfelelően dolgozta-e ki a témát,
- megfelelő hosszúságú szöveget hozott-e létre.

A tartalmi teljesség megítélésénél az a döntő, hogy a vizsgázó közli-e az adott szituációban lényeges információkat. Egyes vizsgafeladatoknál a tartalom értékelésénél a segédanyag (input) tartalmi információi is irányadóak lehetnek. Ekkor azt is figyelembe kell venni, hogy a vizsgázó írásműve nem tartalmaz-e sokkal kevesebb információt, mint a segédanyag. Amennyiben a feladat nem tartalmaz erre vonatkozó utasítást, akkor nem kérhető számon a vizsgázón az összes segédanyagban megjelenő információ.

A dolgozat tartalmi szempontból megfelelő abban az esetben is, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír.

A nyelvi okokból érthetetlen szövegrészeket a Tartalom szempontnál nem lehet értékelni. Ez vonatkozik a megadott szövegből értelem nélkül lemásolt és rossz nyelvi környezetben használt szövegrészekre is. Az ilyen típusú hibákat figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is. El kell fogadni azonban az olyan szövegrészeket, amelyeket a vizsgázó a segédanyagból vett át és jó nyelvi környezetben használ.

Amennyiben a vizsgázó olyan információt közöl, ami anyanyelvi olvasó számára nem értelmezhető, a tartalom kidolgozása nem tekinthető teljesen megfelelőnek.

A szöveghossz megadásánál a szószám csak a vizsgázó által létrehozott szövegrészre vonatkozik, azaz nem tartalmazza a központilag megadott részek szavainak számát.

Nyelvhelyesség***(szókincs, mondattan, alaktan, helyesírás)***

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek,
- megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

Értékelési skála (középszint 1. feladat)

Tartalom és szöveg hossz

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A vizsgázó megfelelően dolgozta ki a témát, és elérte a megadott szövegmennyiséget (50–80 szó).	A vizsgázó általában megfelelően tárgyalta a témát, és legalább 40–50 szó hosszúságú szöveget hozott létre.	A vizsgázó csak részben megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg 40 szónál rövidebb.	A vizsgázó nem megfelelően tárgyalta a témát, és/vagy a létrehozott szöveg nagyon rövid. vagy: A vizsgázó más témáról ír.

Nyelvhelyesség (szókincs, mondat, alaktan, helyesírás)

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
A szöveg hibátlan vagy csak kevés, a megértést nem zavaró hibát tartalmaz.	A szövegben több hiba fordul elő, a hibák alig nehezítik a megértést.	A szövegben sok hiba fordul elő, a hibák néhány ponton nehezítik a megértést.	A szöveg a nyelvi hibák miatt nem érthető.

Második feladat

A javítás alapelvei

Összefoglaló táblázat az értékelési szempontokról:

Értékelési szempontok	Pontszám
Tartalom	5 pont
Formai jegyek és hangnem	3 pont
Szövegalkotás	5 pont
Szókincs, kifejezés mód	5 pont
Nyelvtan, helyesírás	5 pont
Összesen	23 pont

Amennyiben a dolgozat a Tartalom szempont alapján 0 pontos, akkor az összpontszám is 0 pont.

Az értékelési szempontok részletes kifejtése

Tartalom

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó

- hány irányító szempontra tért ki, és megfelelően tárgyalta-e azokat,
- hogyan valósította meg a kommunikációs célt/célokat.

Egy adott irányító szempont tárgyalása akkor tekinthető a szintnek megfelelőnek, ha a vizsgázó kitér a megadott szempontra, mondatai minden lényeges információt tartalmaznak, illetve minden lényeges információra rákérdeznek és ismétlésektől mentesek. Amennyiben egy irányító szemponthoz több alpont tartozik, a szempont kifejtése akkor tekinthető megfelelőnek, ha a vizsgázó az összes alpontot tárgyalja. Ha a vizsgázó egy irányító szempontra kitér, de mondatai nem tartalmaznak minden lényeges információt, illetve nem kérdeznek rá minden lényeges információra, az adott irányító szempont tárgyalása csak részben megfelelő. Az adott irányító szempont tárgyalása abban az esetben is csak részben megfelelő, ha a vizsgázó anyanyelvi olvasó számára értelmezhetetlen információt ad meg (pl. az életkor helyett a vizsgázó azt adja meg, hogy negyedikes).

Érdeklődő típusú levél esetén előfordul, hogy a vizsgázónak bizonyos információkra kell rákérdeznie. Ebben az esetben a megfelelő kérdés feltevése azt jelenti, hogy a vizsgázó megfelelően fejtette ki az adott szempontot.

Ha egy irányító szempont tárgyalása nyelvi okokból nem érhető, azt a Tartalom szempontnál úgy kell értékelni, mintha a vizsgázó nem tért volna ki rá, azaz az adott irányító szempont kifejtése nem megfelelő. Ezt a hibát figyelembe kell venni a nyelvi teljesítmény értékelésekor is, azaz a hiba jellegétől függően a Szókincs, kifejezésmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontoknál. A segédanyagból átvett szövegrészek esetében úgy kell eljárni, mint az első feladatnál.

Új, azaz nem megadott szempontok értékelésére nincs lehetőség. A dolgozatot akkor is a megadott szempontok alapján kell értékelni, ha a vizsgázó a megadott témáról nem személyes vonatkozásban, hanem általánosan, de a kommunikációs cél(ok)nak megfelelően ír, vagy önmagáról ír, amikor általánosan kellene fogalmaznia.

Formai jegyek és hangnem

E szemponton belül azt értékeljük, hogy a vizsgázó által létrehozott szöveg

- megfelel-e a levéllel, mint szövegfajtaival szemben állított formai követelményeknek, azaz helyesen tartalmazza-e a dátumot, a megszólítást, az elköszönést és aláírást,
- hangneme megfelel-e a címzethez való viszonynak és a közlési szándéknak.

Ennél az értékelési szempontnál a szintleírások engedékenysége az eddigi kipróbálások tapasztalatait tükrözi, amely szerint a levélforma betartása általánosan nagy gondot jelent a vizsgázóknak. Most a dolgozat e szempont alapján még egy ponttal értékelhető, ha a vizsgázó törekedett a levélforma betartására, azaz a két alapvető formai jegy, a megszólítás és az elköszönés elfogadható, valamint a levél hangneme még megfelelő. 0 pont akkor jár, ha hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás, ha a vizsgázó levél helyett fogalmazást ír, illetve ha a levél hangneme nem megfelelő. A későbbiekben azonban, amikor elvárható lesz a levél formai jegyeinek ismerete, a formai követelmények szigorúbb elbírálás alá esnek.

Az egyes formai jegyek abban az esetben helyesek, amennyiben a levélírás szabályainak megfelelnek, és illenek a levél típusához. A csak nyelvtani vagy helyesírási hibát tartalmazó variációk e szempont értékelésénél helyesnek számítanak.

Szövegalkotás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- logikus-e az irányító szempontok elrendezése és ezáltal a szöveg gondolatmenete,
 - megfelelő-e a gondolati tagolás, azaz van-e bevezetés, tárgyalás és befejezés,
 - hogyan használja a vizsgázó a szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit (pl. egyszerű kötőszók, névmások).
-

A Szövegalkotás szempontnál a Tartalom szemponttól függetlenül kell eljárni és csak a tárgyalat szempontok alapján lehet megítélni a dolgozat felépítését és gondolatmenetét.

A szövegösszefüggés tartalmi és nyelvi elemeit akkor használja helyesen a vizsgázó, ha törekszik arra, hogy egyszerű kötőszók, névmások, határozószók stb. segítségével valódi szöveget hozzon létre. Amennyiben a vizsgázó minden mondatát azonos módon kezdi, nem mondható el az általa létrehozott levélről, hogy abban a mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz. Amennyiben a vizsgázó csak azonos szerkezetű egyszerű mondatokat ír, nem kaphatja meg a maximális pontszámot.

Szókincs, kifejezőmód

E szemponton belül azt értékeljük, hogy

- megfelel-e a vizsgázó által használt szókincs a témának, a szituációnak, a szerepnek és a közlési szándéknak,
- megfelel-e a szóhasználat a középszintű érettségi vizsga követelményeinek.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. Értelemzavaró hibának az számít, ha a mondat/szövegrész tartalma csak újraolvasás után érthető, azaz anyanyelvi olvasó csak nehezen vagy egyáltalán nem értené meg a mondanivalót.

A nyelvi hibákat az értékelés során csak egyszer szabad figyelembe venni, azaz a hiba jellegétől függően vagy a Szókincs, kifejezőmód vagy a Nyelvtan, helyesírás szempontnál. Amennyiben például a vizsgázó egy szót nem megfelelően használ (pl. a „auzi“ ige helyett a „asculta“ igét), ezt a hibát csak a Szókincs, kifejezőmód szempontnál lehet értékelni. Ha a vizsgázó egy előjárószót helytelen vonzattal használ (pl. „deasupa + gen.”), ezt a hibát csak a Nyelvtan, helyesírás szempontnál lehet értékelni.

Azoknál az értelemzavaró hibáknál, amelyek következtében egy-egy mondatrész vagy mondat mondanivalója válik érthetlenné, és amelyeknél a hiba komplexitása miatt nem lehet eldönteni, hogy lexikai vagy nyelvtani hibáról van-e szó, az egyszeri értékelés elve nem érvényes. Az ilyen típusú hibákat tehát mindkét szempontnál értékelni kell.

E szempont értékelésénél a megszólítás és az elköszönés hibáit is figyelembe kell venni.

Nyelvtan, helyesírás

E szemponton belül azt értékeljük, hogy megfelel-e a vizsgázó által létrehozott szöveg a mondattan, az alaktan és a helyesírás normáinak.

Az egyes hibák súlyozása annak alapján történik, hogy milyen mértékben nehezítik a megértést. A további részletes útmutatást lásd a Szókincs, kifejezőmód szempontnál.

Értékelési skála (középszint 2. feladat)

Tartalom

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó öt irányító szempontot dolgozott ki megfelelően.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat megfelelően valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó négy vagy három irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>A vizsgázó a kommunikációs célokat többnyire megfelelően valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó két irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, a többit pedig csak részben vagy egyáltalán nem.</p> <p>vagy: A vizsgázó egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően, és van még olyan irányító szempont, amelyet részben tárgyalt.</p> <p>vagy: A vizsgázó legalább négy irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>A kommunikációs célokat részben valósította meg.</p>	<p>A vizsgázó csak egy irányító szempontot dolgozott ki megfelelően és nem tárgyalta a többi szempontot.</p> <p>vagy: A vizsgázó három vagy annál kevesebb irányító szempontot tárgyalt részben.</p> <p>Alapvető kommunikációs célját nem éri el.</p> <p>vagy: A vizsgázó más témáról írt.</p>

Formai jegyek és hangnem

3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
<p>A szöveg formai jegyei teljesen megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Helyes a megszólítás, az aláírás, a dátum és az elköszönés.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nagyjából megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Van helyes megszólítás és aláírás, valamint elfogadható dátum és elköszönés.</p>	<p>A szöveg formai jegyei még megfelelnek a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Van helyes vagy elfogadható megszólítás és aláírás.</p>	<p>A szöveg formai jegyei nem felelnek meg a szövegfajtának, hangneme a közlési szándéknak és/vagy a címzetthez való viszonyoknak.</p> <p>Hiányzik vagy nem elfogadható a megszólítás és/vagy az aláírás.</p>

Szövegalkotás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése logikus.</p> <p>A gondolati tagolás megfelelő: van bevezetés, tárgyalás és befejezés.</p> <p>A vizsgázó megfelelő nyelvi eszközök használatával valódi szöveget hoz létre.</p> <p>A mondatok szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A szöveg felépítése, az irányító szempontok elrendezése többnyire logikus.</p> <p>A vizsgázó törekszik a gondolati tagolásra: van bevezetés vagy befejezés.</p> <p>A vizsgázó törekszik arra, hogy valódi szöveget hozzon létre.</p> <p>A mondatok többnyire szervesen kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A mondanivaló nem mindennél logikus elrendezésű.</p> <p>A vizsgázó nem törekszik a gondolati tagolásra: hiányzik a bevezetés és befejezés.</p> <p>A szövegszerűség csak nyomokban fedezhető fel.</p> <p>A mondatok több helyen nem kapcsolódnak egymáshoz.</p>	<p>A szöveg tagolatlan és áttekinthetetlen.</p> <p>Az írásmű izolált mondatok halmazából áll.</p> <p>A levél annyira rövid, hogy szöveggként nem értékelhető.</p>

Szókincs, kifejezésmód

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A szöveget a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Néhol nem megfelelő a szóhasználat, ez azonban csak kis mértékben nehezíti a mondanivaló megértését.</p>	<p>A szöveget nagyrészt a témának és a közlési szándéknak megfelelő szókincs jellemzi.</p> <p>Többször nem megfelelő a szóhasználat, ami néha nehezíti a mondanivaló megértését.</p> <p>A szókincs korlátai miatt többször előfordulhat szóismétlés.</p>	<p>A szöveget egyszerű szókincs jellemzi.</p> <p>Sokszor nem megfelelő a szóhasználat, ami helyenként jelentősen nehezíti és/vagy akadályozza a mondanivaló megértését.</p> <p>Sok a szóismétlés.</p>	<p>A szövegben felhasznált szókincs szegényes.</p> <p>A nem megfelelő szóhasználat több helyen akadályozza a szöveg megértését.</p>

Nyelvtan, helyesírás

5 pont	4–3 pont	2–1 pont	0 pont
<p>A vizsgázó általában helyesen használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg kevés nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják.</p>	<p>A vizsgázó több hibával használja az egyszerű nyelvtani struktúrákat.</p> <p>A szöveg több nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek azonban a megértést nem befolyásolják, és/vagy kevés, a megértést nehezítő hiba jellemzi a dolgozatot.</p>	<p>A vizsgázó csak a legegyszerűbb nyelvtani struktúrákat használja.</p> <p>A szöveg sok olyan nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibát tartalmaz, amelyek a megértést nem befolyásolják, valamint több, a megértést jelentősen nehezítő nyelvi hiba fordul elő benne.</p>	<p>A szöveg a nyelvi (mondattan, alaktan, helyesírás) hibák miatt nem érthető.</p>